

Тема. Основні форми рельєфу Землі. Рівнини

Урок географії в 6 класі

Дяченко Г.М., учитель географії Рівненської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст.№27 Рівненської міської ради

Мета: знання: сформувати в учнів поняття «рельєф», «рівнина», знання про відмінності рівнин за характером поверхні, висотою над рівнем моря, походженням; удосконалювати навички роботи з географічною картою;

діяльнісна: розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки на прикладі розміщення форм рельєфу в залежності від тектонічної будови, формувати картографічні, самоосвітні, соціальні, інформаційні компетентності; розвивати навички проектної діяльності;

ціннісна: виховувати естетичні смаки, наполегливість у роботі, відповідальність.

Типу уроку. Вивчення нового матеріалу (за В. Онищуком).

Особистісно зорієнтований урок (за А. Фасолею).

Обладнання : фізична карта світу, фізична карта України, ілюстративний матеріал, атласи, роздатковий матеріал, відеофільм.

Епіграф Хребтами горбились породи,
Ламався панцир кам'яний ,
Мільйони літ сама природа,
Ліпила вигляд свій земний...
С .Щипачов

Хід уроку

І. Мотивація навчальної діяльності

1.З'ясування емоційної готовності

2.Актуалізація опорних знань

Приєм «Бліцопитування»

-Що таке абсолютна висота та відносна висота місцевості?

-У який спосіб на географічних картах і планах позначають нерівності земної поверхні?

-Які за походженням процеси беруть участь у формуванні поверхні земної кори?

3.Актуалізація суб'єктного досвіду

- Діти, чи любите ви мандрувати?

- А де відпочивали цього літа?

- Що найбільше вас вразило?

- На якій поверхні Землі ви побували?

- А зараз зобразіть місцевість, де ви відпочивали. Хто не їздив на відпочинок, намалюйте поверхню, де живе.

На дошці написані слова: «Гори», «Рівнини».

Діти прикріплюють роботи під відповідним написом.

Проблемне питання

-Чи має рельєф вплив на умови проживання людини, господарську діяльність?

4.Цілевизначення та планування

II. Опрацювання навчального матеріалу

1.Перегляд відеосюжету «Форми рельєфу Землі».

Діти роблять висновок, що поверхня Землі неоднорідна.

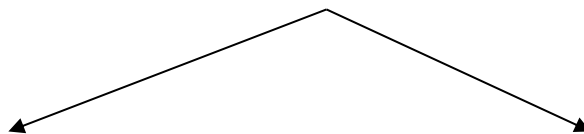
- Які рівнини є насправді?

Отож, ми з'ясували, що поверхня Землі нерівна.

- А як називаються усі нерівності земної поверхні? (Відповідь учнів)

Учитель на дошці прикріплює слово «Рельєф».

Рельєф

Гори

Рівнини

2.Робота з підручником с. 98. Визначення рельєфу.

Проблемне питання

-Чи має рельєф вплив на умови проживання людини, господарську діяльність?

Якщо учні не можуть відповісти, звертаємося до підручника (малюнок 102 на с. 101).

Висновок. Рівнини сприятливі для господарської діяльності.

3. Формування поняття « рівнина» (на основі аналізу малюнків)

- То що ж таке рівнина? (Відповіді учнів).

Рівнина – це відносно рівні ділянки земної поверхні з невеликими коливаннями висот.

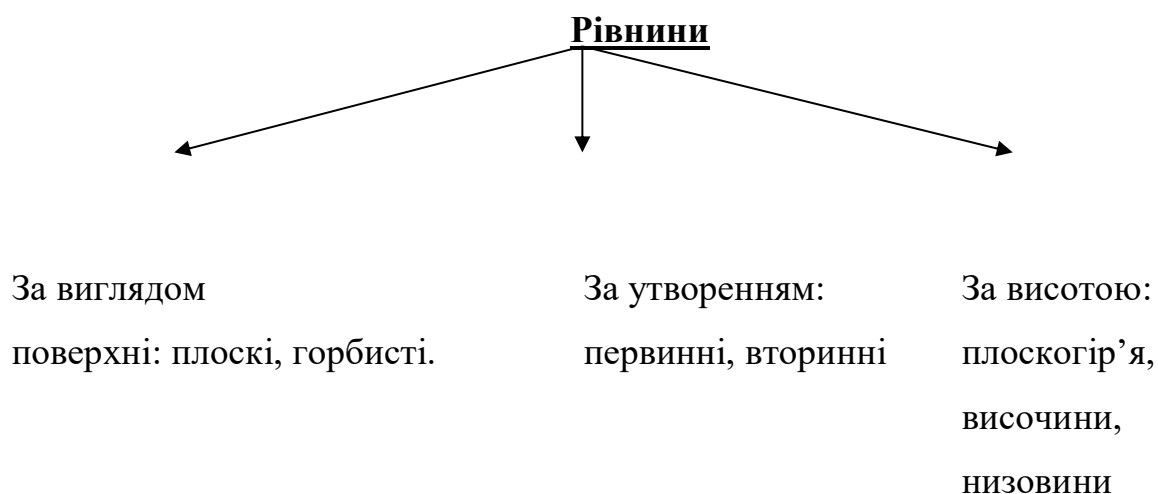
- На малюнках видно, що рівнини, які ви зобразили, різні.

- Подивіться і скажіть, чим вони відрізняються.

Проблемне питання

-Давайте з'ясуємо, за якими ознаками виділяють рівнини ?

4. Робота з підручником. Аналіз схеми (мал. 96)

Висновок. Рівнини розрізняють за ознаками:

- вигляд поверхні ;

- висота ;

- утворення.

5.Робота у великих групах.

Завдання:

I група. Як поділяються рівнини за виглядом поверхні? Зобразіть схематично.

II група. Як різняться рівнини за висотою? Зобразіть схематично.

III група. Як поділяються рівнини за утворенням? Зобразіть схематично.

Висновок. Захист робіт.

6. Робота з картою.

Проблемне питання:

- Як позначаються форми рельєфу на карті? (колір. шкала висот)

Бесіда:

- Яку висоту мають низовини? Яким кольором позначаються на карті?

- Яку висоту мають височини? Яким кольором позначаються на карті?

- Яким кольором позначаються на карті плоскогір'я?

Висновок

7. Прийом «Картографічний практикум»

Робота з атласом і контурною картою.

-Які рівнини формують рельєф України?

Нанесення рівнин на контурну карту.(інформація про рівнини).

Амазонська низовина (Південна Америка має площу 5 млн. км.кв. На території цієї низовини можуть розміститися вісім держав, що дорівнюють за площею Україні.)

Західносибірська низовина. Висота її не перевищує 200 м над рівнем моря.

Східно-Європейська рівнина. На ній піднялися Середньоруська, Подільська,

Придніпровська височини (їх висота від 200 м до 450-500м над рівнем моря).

Велику площу в Україні займають Придніпровська, Причорноморська, Поліська низовини (висота до 200 м).

Середньосибірське плоскогір'я. Площа близько 1,5 млн. км². Середня висота плоскогір'я 500—700 м.

Плоскогір'я Декан .Займає площу близько 1 млн км². Висоти коливаються від 1000 м на півдні до 100 м на півночі. Знаходиться в Індії.

8.Формування знань про зміни рівнин, умінь встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

- Що займає більшу площу: гори чи рівнини?

- Чим пояснити розташування гір і рівнин на Землі? (Платформи – рівнини, область складчастості – гори)

Проблемне питання.

- Рівнини утворилися багато років тому, а чи залишилися вони такими сьогодні?
(Відповіді учнів)

- То які сили спроможні це зробити?

9. Робота з підручником.

- Чи можуть рівнини змінюватися? (с. 101)

Висновок

Рівнини змінюються під впливом зовнішніх процесів, пов'язаних із роботою води, вітру.

Проблемне питання

- Які форми рельєфу утворюються?

- Яри, бархани, дюни внаслідок добування корисних копалин утворюються кар'єри, а біля шахт – терикони (відвали порожньої породи).

Проблемне питання

- Як називаються процеси, які змінюють поверхні рівнин? (зовнішні сили)

- А які процеси формують рівнини? (внутрішні сили)

Висновок.

Сучасний рельєф є результатом взаємодії внутрішніх і зовнішніх сил.

III. Закріплення знань, умінь та навичок

Працюючи в парах, виконайте завдання за рядами.

I ряд – скласти кросворд із вивченої теми.

II ряд – закінчити речення

Рівнин з абсолютними висотами від 200 до 500 м. – ...

Відносно рівні ділянки земної поверхні з невеликими коливаннями висот –

Рівнини, утворені внаслідок підняття ділянок морського дна і звільнення їх від води,- ...

Рівнини , які мають абсолютні висоти до 200 м. -

Сукупність нерівностей земної поверхні -

III ряд – скласти питання до вікторини.

IV. Рефлексивно-оцінювальний етап

1.Рефлексія

Я дізнався...

Зрозумів...

Навчився...

Найбільші труднощі я відчув...

Я не вмів, а тепер вмію...

Мені сподобалось...

2.Самооцінювання

-Шкала оцінювання.

Чи на повну силу працювали? Чому?

-Оцініть свою роботу.

-Я її оцінюю так...(з коментарем...)

3.Взаємооцінювання.

-Оцініть роботу...на уроці. Чому? Які поради даєте?

4.Домашнє завдання. Інструктаж щодо виконання.

- Прочитати §25

-Рівнини і гори в літературі (поезії, прозі), мистецтві, піснях.

-Намалювати ілюстрацію.